

altsaa kunne tænke sig det Tilfælde, at en saadan Sag kan komme for Domstolene. Lad os nu tænke os, at en Mand kort efter sin Søns Konfirmation sender Præsten en Gave enten i Penge eller i Naturalier uden at sige, at det er i den Anledning, og at saa et eller andet Chikanøst Menneſte anlager Præsten og Vedkommende for Domstolene. Er det saa virkelig de Herrer's Mening, at denne Sag skal føres for Domstolene, og tro de, at der vil kunne føres Bevis for, om det er i en bestemt Anledning eller ikke. Det forekommer mig at være urimeligt at drage saadanne Forhold ind for Domstolene og at straffe Folk for saadanne Gaver, der ere givne af et godt Hjerte og med fuld Frihed. Men hvis det ikke er Meningen, at det skal kunne drages ind for Domstolene, ser jeg ikke, at det kan blive staaende i Lovforslaget, at Præsten ikke „maa“ modtage Gaverne. Det ærede Medlem sagde, at Folkethinget tidligere havde vedtaget meget videregaaende Forslag end det, han havde stillet, nemlig fuldstændigt at forbyde Præster at tage mod Gaver, men der tager det ærede Medlem atter fejl. Der blev engang stillet et Forslag i denne Retning af S. A. Hansen, men det blev taget tilbage, inden det kom til Afstemning. Og naar det ærede Medlem saa bemærkede, at Folkethingets Standpunkt var tydeligt nok i den Sag, skal jeg dog oplyse, at i 1870—71, da denne Sag særlig var til Behandling, og dens Afgjørelse blev truffen, blev der ved 2den Behandling med 36 St. mod 28 vedtaget et Forslag næsten enslydende med det, vi have stillet. Ved 3die Behandling derimod blev et andet Forslag, der omtrent er den ærede Ordførers, vedtaget med 42 St. mod 40. Saa nær stode Stemmerne ved hinanden, og det var et Tilfælde, at den sidste Afstemning faldt saaledes ud. Dens Resultat fremkom derved, at et eneste Medlem, som til 2den Behandling havde stemt for det Forslag, der svarer til vort, ved 3die Behandling stemte for det, der svarede til den ærede Ordførers. Det var en saadan Tilfældighed, der gjorde, at Forslaget fik den Form, saa at jeg ikke tror, at man kan bygge synderligt derpaa. Jeg tror i den Henseende, at man maa se paa, hvad der i sig selv er Rigtigt og Forpaafligt ligeoverfor Folks personlige Frihed. I alle Tilfælde kan den ærede Ordfører ikke give det Udseende af, at vi ville have, at man skal blive ved at give Præsterne Gaver, men han derimod ikke; thi hans og vort Forslag ere i den Henseende ens. Det er i Virkeligheden kun en Redaktionsforandring, og jeg ser ikke rettere end, at vor Redaktion er meget heldigere end den ærede Ordførers. Jeg tror ikke, at man behøver at frygte for, at Dffringen vil vedblive. Ja, hvis Dffringen i Kirkerne vedblev at være tilladt, vilde jeg tro, at Vanen og det, at den One ikke vil staa tilbage for den Anden, vilde kunne føre til, at Mange, skjøndt modvilligt, alligevel bleve ved

at offre; men naar Dffringen i Kirkerne er afskaffet, som den ogsaa er efter vort Forslag, tror jeg ikke, at vi behøve at være bange for, at Folk skulle være saa ivrige efter at gaa til Præstens private Stue og give ham Gaver, naar de virkelig ikke havde Lyst dertil. I alt Fald tror jeg ikke, at vi ere kaldede til at være Folks Formyndere i den Henseende. Vort Lovgivningsarbejde gaar jo i det Hele taget ud paa at gjøre Folk saa selvstændige som muligt; men dette at ville forbyde dem at raade over deres Eget, er i høi Grad at gjøre dem u selvstændige. Naar det koster Penge at være u selvstændige, saa tror jeg ikke, vi behøve at være bange for, at Folk skulle være det; men i det Tilfælde vilde det koste Penge for de U selvstændige, som ikke turde gaa imod, hvad der var Skik og Brug. De Bemærkninger, som kom fra den ærede Ordfører, forekom mig i Grunden i høi Grad at minde om det bekjendte Ord: „Vi alene vide“; men det Ord er lige galt, enten det kommer fra en Konge eller fra en Folkethingsmand. Sluttelig skal jeg gjøre en Bemærkning til den ærede Ordfører og den ærede Formand i Udvalget om, hvad der i Udvalget privat er blevet sagt af det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti). Saavidt jeg veed, er det ikke almindelig Skik, at man her i Thinget fremdrager Udtalelser; der i Forbigaaende ere faldne i Udvalget. Der bliver i Udvalget sagt Meget under fortrolig Form, som ikke er stiftet til bag efter at drages frem til offentlig Forhandling, men een Ting er sikker og det er den, at naar saadanne Udtalelser skulle fremdrages, skulle de fremdrages rigtigt, og det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds har ikke sagt, at han ubetinget kunde slutte sig til de Lønninger, som det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds dengang foreslog i Udvalget, han har kun sagt, at han maaske kunde gjøre det under Forudsætning af, at han fik Tienden helt eftergivet, og det er noget ganske Andet. Jeg vilde derfor ønske, at disse Udtalelser ikke vare komne frem. Det vilde jo være umuligt nu at konstatere, hvad der er blevet sagt for en 3 à 4 Maaneder siden. Nu staar den Enes Opfattelse mod den Andens; i den Henseende have vi nys hørt, at det ærede Medlem for Mors (Havn) havde samme Opfattelse af Sagen som jeg. Jeg beklager derfor, at den ærede Ordfører og den ærede Formand for Udvalget have fundet sig foranledigede til at fremdrage en saadan privat Ytring, og at de have gjort det paa den Maade, de have gjort.

Alberti: Den ærede Ordfører har jo, da han indbragte Forslaget, optaget Bestemmelser deri om Tienden; jeg maa derfor gaa ud fra, at det fra Først af har været den ærede Ordførers Mening, at Tiendespørgsmaalene virkelig vare en væsentlig Del af Forslaget, en væsentlig Del af hele Spørgsmaalet om Præstelønningernes Om-